

Første møte etter Okkupasjonen (1945)

12

Hvad nu rotarianere ?

Når vi tenker oss om, husker vi at Rotary arbeidet under et motto som ga uttrykk for Rotarybevegelsens idé: "Service above self". Hvordan er det gått med denne idéen den tid vi stod utenfor ?

En verdenskrig gir anledning til uhemmet utfoldelse av menneskelige egenskaper. Hvilken menneskelig egenskap er det som foran noen annen individuelt har gitt sig til kjenne i disse årene ? Det er Service above self.

Fra den japanske dødsflyver gjennom alle ismers menige soldater og frem til vår hjemmefrontmann som heller tok sitt eget liv enn han røbet sine kammerater, går der en linje: "Service above self". Menneskeheten har aldri opplevet en slik demonstrasjon av individuell offervilje som under denne krig.

Men det var ikke akkurat slik Rotary hadde håpet å se sin idé realisert. Formålet var et annet. Internasjonalt vennskap og fred mellom folkene var Rotarys formål og det er ikke akkurat det krigstidens offervilje har fremmet. Hvis det kan sies at Rotary International hadde reist et byggverk for krigen, så ligger det idag i ruiner som så mange andre byggverk. Når vi gjenoptar vår Rotaryvirksomhet, blir det vår oppgave å rydde grunnen og begynne forfra igjen.

Hvad har vi lært ? Vi kjente nok de menneskelige egenskaper for krigen også, men vi ante ikke at de enkeltvis kunde anta slike demensjoner, hverken de gode eller de onde. En idé var noget vi kunde hygge oss med i våre møter og holde taler over - men det var noe nytt for oss å se idéer forvandlet til maktfaktorer av slik uanet styrke. Millioner og atter millioner har gitt sitt liv for idéer - desværre motstridende idéer. Hvilke uhyre krefter disponerer ikke menneskeheten over hvis den kunde finne en samlende idé.

Enhver generasjon er tilbøielig til å se på sig selv som det avsluttende utviklingstrin i menneskehetens utviklingshistorie.

Vi er visselig ikke det siste. Hvis vi evner å se oss selv som et rompetrollstadium på veien mot en fullkommenhet, ligger der store løfter i de menneskelige egenskaper vi har sett utfolde sig under krigen. Det er idéer som leder og mennesker er villig til å ofre sig selv for dem. Oppgaven er å finne idéen som er offeret verdt.

Vi går inn i en vanskelig tid. Krigens idéer som mennesker gikk i døden for, må erstattes av nye idéer - fredens idéer - og enhver omvendelse er besværlig.

Rotary var en fredens idé. Er det noen grunn til å endre den ? Jeg tror ikke det. Tvertimot. Jeg tror den netop er idéen som menneskene i en fjern fremtid vil samle sig om. Rotary har ikke en tanke som den ikke har hønt fra den kristne etik. Denne etik har været ledende idé for alt hvad vi regner for godt i menneskehetens utvikling.

Det er ingen grunn til å tape den av syne om den periodevis overskygges av naturlige menneskelige oprør mot den.

Så lenge vi er mennesker må vi regne med menneskelige egenskaper og følelser. Man kan ikke venne 2 bikjer av med å slåss om et bein. Man kan ikke venne mennesker av med å konkurrere eller kjempe om materielle verdier.

Kampen vil fortsette. Formene vil skifte.

Den oppgave Rotary gir oss er å holde fast ved Rotarys idé i våre egne kampformer og forsøke å bringe den med oss - enhver innen sitt yrke.

Vi har lært at Rotarys motto, Service above self, ikke er et mål, men et middel. Det er en annen sats som tydeligere gir uttrykk for Rotarys idé. "Du skal ikke gjøre mot andre hvad du ikke vil andre skal gjøre mot dig". Det er den idéen Rotary gir oss som ledende princip.

Vi lever om dagen i en eggedosis av menneskelige følelser, stemninger og tanker. Gleden over vår gjenvundne frihet og taknemligheten mot den som ofret sitt liv for å gi oss den tilbake, blandes med usikkerhet når det gjelder de dommerplikter som er pålagt hver enkelt av oss og angst når det gjelder den uundgåelige gjenoptagelse av kampen om de materielle verdier. Frihetskravet gjorde oss til et samlet folk. Friheten vil spalte oss op i klasser igjen.

Det var idé og ånd som ga oss den seier som vi har lov å glede oss over, og det var åndslivets menn som tok ledelsen. Rotary har alltid vært et åndens verksted og det må det også fremtidig være. Hit må vi komme med våre problemer etterhvert som de melder sig - prøve dem sammen med våre Rotarykamerater og sammenholde våre resultater med de modeller som Rotary har gitt oss. Rotary har en større livsberettigelse og vi som Rotarianere større oppgaver enn noensinde.